

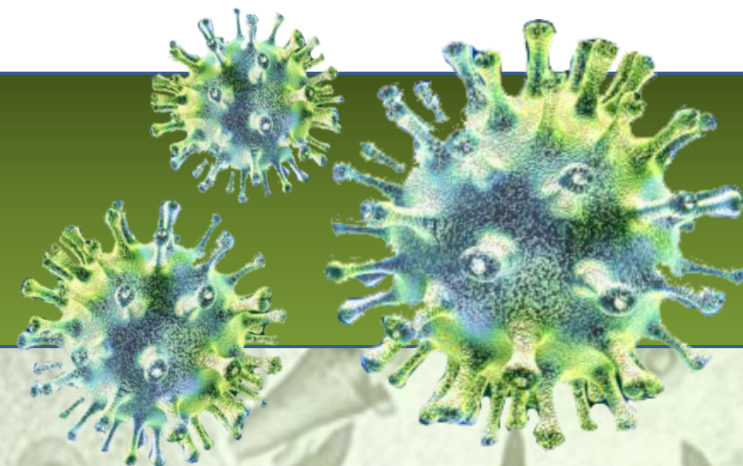
KORONAWIRUS SARS – CoV-2

Zalecenia dla zakładów pracy w związku z rozprzestrzenianiem się koronawirusa

*Opracowanie: Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Lublinie
Na podstawie **Rekomendacji dla zakładów pracy w związku z ryzykiem zakażenia koronawirusem**
opracowanych przez Ministerstwo Rozwoju we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym*

KORONAWIRUS

Koronawirusy (CoV) są zidentyfikowane, jako ludzkie patogeny od lat 60. XX wieku. Zakażają ludzi i wiele innych kręgowców.

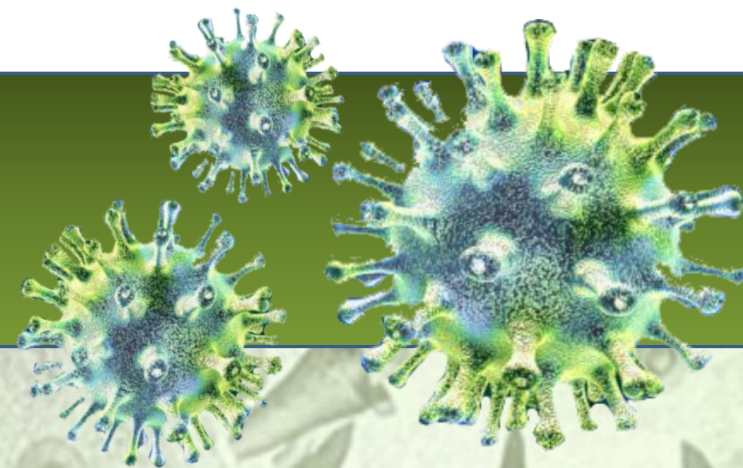
U ludzi, koronawirusy wywołują przede wszystkim infekcje dróg oddechowych lub przewodu pokarmowego, jednak objawy mogą się różnić - od zwykłego przeziębienia do poważnych infekcji dolnych dróg oddechowych, takich jak zapalenie płuc.

Rezerwuarem wielu rodzajów koronawirusów są nietoperze, co może odgrywać kluczową rolę w ewolucji wirusów w szczególności linii alfa i betakoronawirusa. Jednak inne gatunki zwierząt mogą również działać, jako pośredni gospodarz i rezerwuar zwierzęcy.

KORONAWIRUS

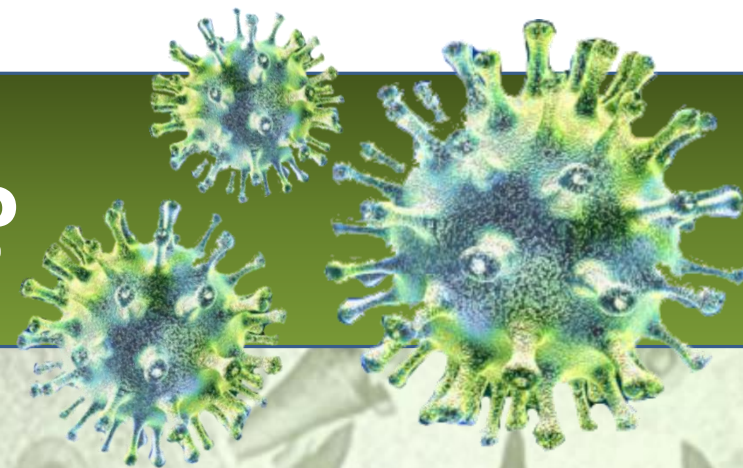

Odzwierzęce (zoonotyczne) koronawirusy pojawiły się w ostatnich latach i wywołały epidemie u ludzi, takie jak: zespół ciężkiej ostrej niewydolności oddechowej (SARS) w 2003 r. i bliskowschodni zespół niewydolności oddechowej (MERS) od 2012 r.

Okres inkubacji koronawirusów wynosi od 1 do 14 dni. SARS-CoV miał okres inkubacji od 3 do 10 dni, a MERS-CoV do 14 dni. Szacuje się, że okres inkubacji SARS-CoV-2 wynosi od 1 do 14 dni, najczęściej około 5 dni.

CO TO JEST KORONAWIRUS?

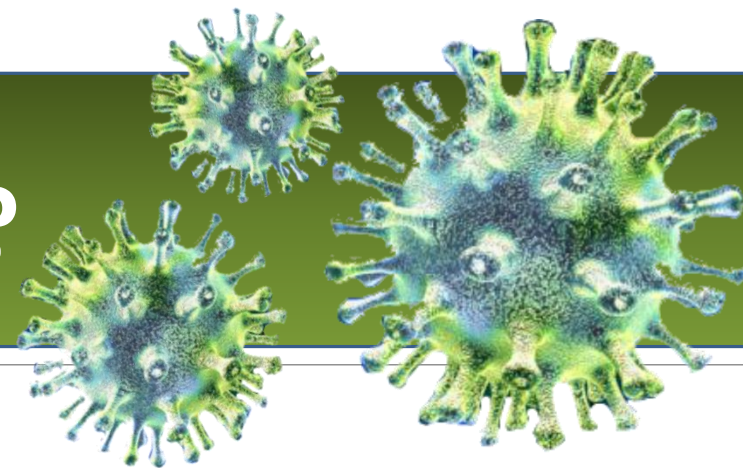
Koronawirusy to duża rodzina wirusów, które mogą powodować choroby u zwierząt, a także u ludzi.

U ludzi wiadomo, że kilka koronawirusów powoduje infekcje dróg oddechowych, od zwykłego przeziębienia do poważniejszych chorób, takich jak bliskowschodni zespół niewydolności oddechowej i zespół ciężkiej ostrej niewydolności oddechowej (SARS). **Ostatnio odkryty koronawirus SARS-CoV-2 powoduje chorobę COVID-19.**

CO TO JEST KORONAWIRUS?

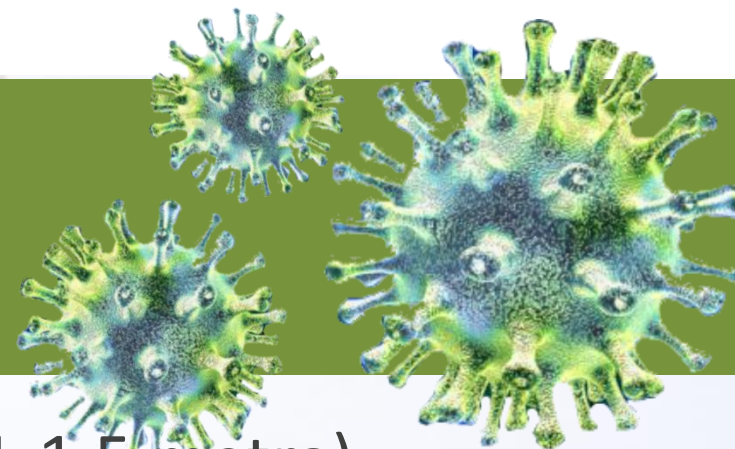
COVID-19 jest chorobą zakaźną wywoływaną przez ostatnio odkryty koronawirus SARS-CoV-2.

Ten nowy wirus i choroba były nieznane przed wybuchem epidemii w Wuhan w Chinach w grudniu 2019 r.

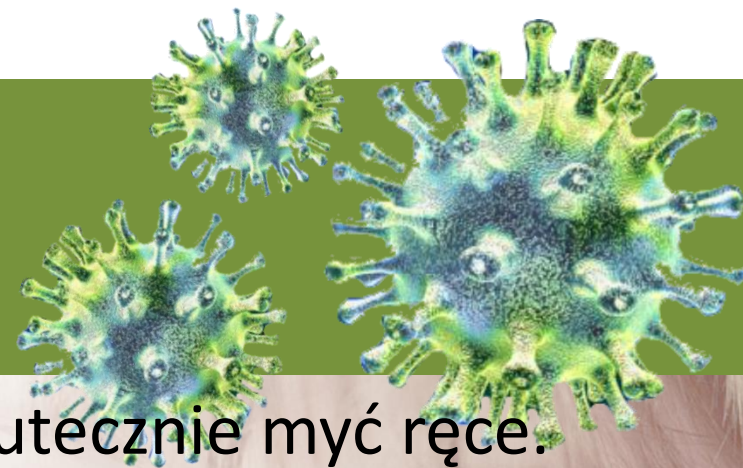
ZALECA SIĘ:

- Zachować bezpieczną odległość od rozmówcy (1-1,5 metra).
- Promować regularne i dokładne mycie rąk przez osoby przebywające w miejscach użyteczności publicznej: wodą z mydłem lub zdezynfekowanie dłoni środkiem na bazie alkoholu (min. 60%).
- Upewnić się, że pracownicy, klienci i kontrahenci mają dostęp do miejsc, w których mogą myć ręce mydłem i wodą.
- Umieścić dozowniki z płynem odkażającym w widocznych miejscach, w miejscu pracy i upewnić się, że dozowniki te są regularnie napełniane.

ZALECA SIĘ:

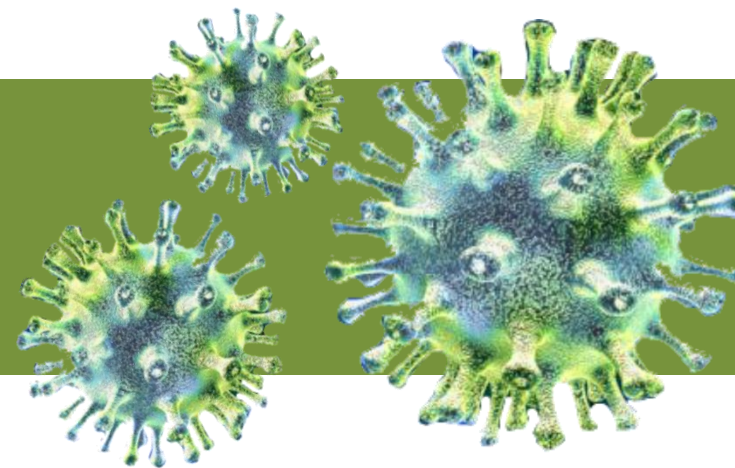

- Wywiesić w widocznym miejscu informacje jak skutecznie myć ręce.
- Połączyć to z innymi środkami komunikacji, takimi jak np. szkolenia personelu przez specjalistów ds. bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Zwrócić szczególną uwagę na rekomendacje, aby podczas pracy NIE dotykać dłońmi okolic twarzy zwłaszcza ust, nosa i oczu, a także przestrzegać higieny kaszlu i oddychania. NIE zaleca się noszenia maseczek ochronnych przez osoby zdrowe! Maseczki ochronne powinny nosić osoby chore, osoby opiekujące się chorymi oraz personel medyczny pracujący z pacjentami podejrzanymi o zakażenie koronawirusem.

ZALECA SIĘ:

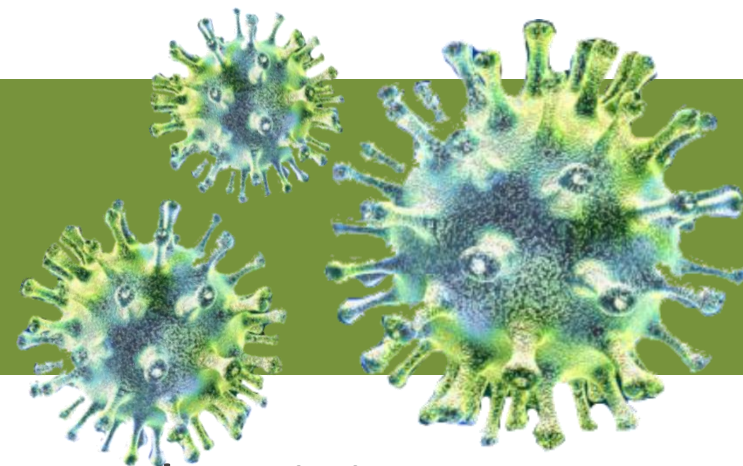
- Dołożyć wszelkich starań, aby miejsca pracy były czyste i higieniczne: powierzchnie dotykowe w tym biurka, lady i stoły, klamki, włączniki światła, poręcze i inne przedmioty (np. telefony, klawiatury) muszą być regularnie wycierane środkiem dezynfekującym, lub przecierane wodą z detergentem,
- wszystkie obszary często używane, takie jak toalety, pomieszczenia wspólne, powinny być regularnie i starannie sprzątane, z użyciem wody z detergentem.

ZALECA SIĘ:

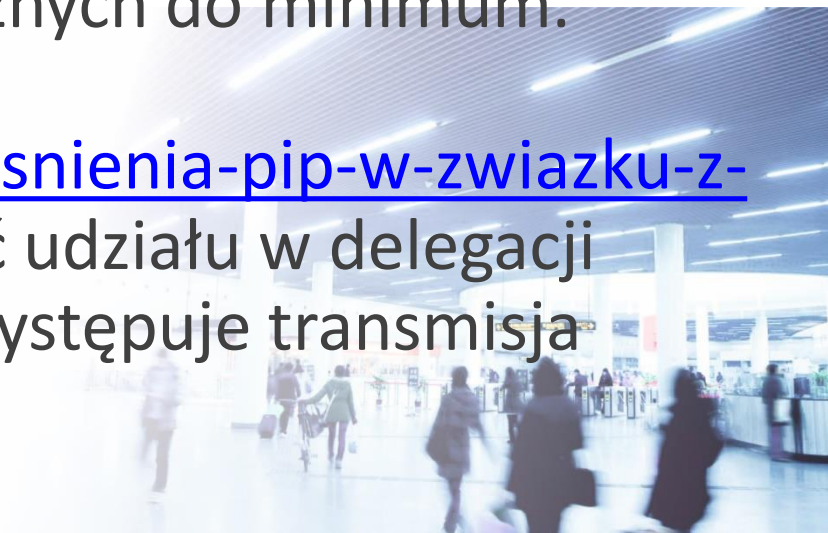

-Ograniczyć podróże służbowe i delegacje zagraniczne do minimum.

Ze względów sanitarno-epidemiologicznych, Główny Inspektor Sanitarny zaleca ograniczenie podróży służbowych i delegacji zagranicznych do minimum.

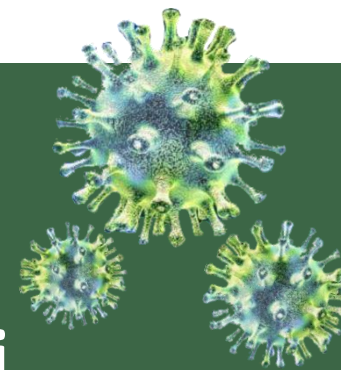
Zgodnie ze stanowiskiem Państwowej Inspekcji Pracy

(<https://www.pip.gov.pl/pl/wiadomosci/108072,wyjasnienia-pip-w-zwiazku-z-koronawirusem.html>), pracownik ma prawo odmówić udziału w delegacji zagranicznej, jeżeli w kraju, do którego ma się udać występuje transmisja koronawirusa SARS-CoV-2.

**Kryteria kwalifikacji do dalszego postępowania:
osób potencjalnie narażonych w związku
z powrotem z obszarów utrzymującej się transmisji
koronawirusa SARS-CoV-2 lub osób, które miały
bliski kontakt z osobą zakażoną koronawirusem**

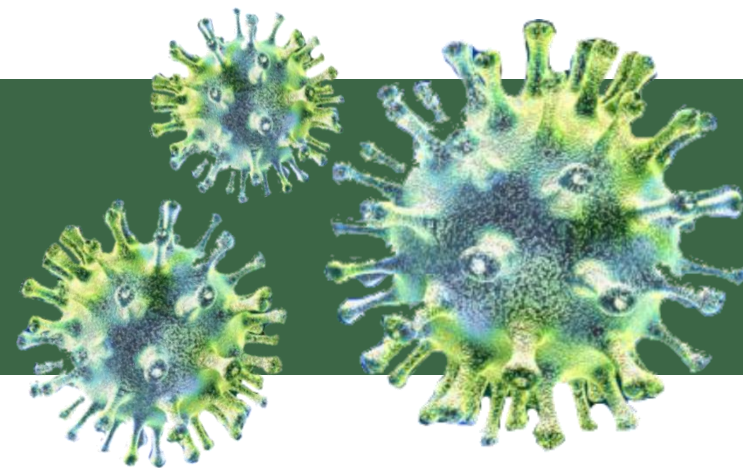

Postępowaniu podlega osoba, która spełnia kryteria kliniczne oraz kryteria epidemiologiczne

Kryteria kliniczne:

Każda osoba u której wystąpił co najmniej jeden z wymienionych objawów ostrej infekcji układu oddechowego:

gorączka, kaszel, duszność.

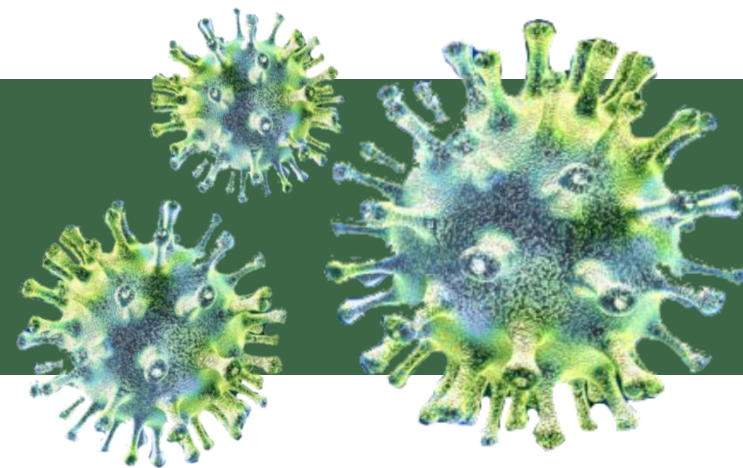

Kryteria epidemiologiczne:

Każda osoba, która w okresie 14 dni przed wystąpieniem objawów spełniała co najmniej jedno z następujących kryteriów:

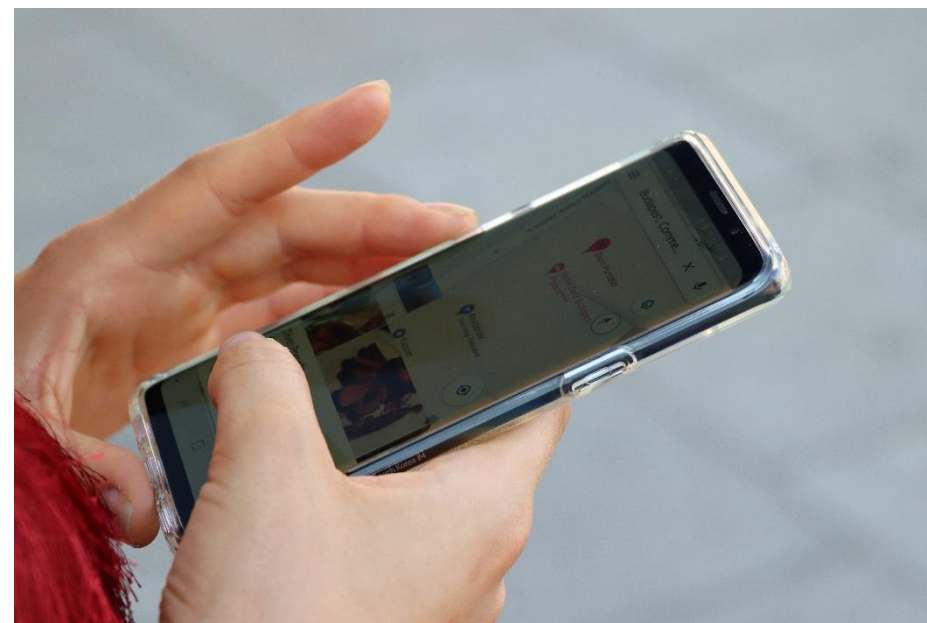
- podróżowała lub przebywała w regionie, w którym stwierdzono występowania koronawirusa SARS-CoV-2;
- miała bliski kontakt z osobą, u której stwierdzono zakażenie SARS-CoV-2 (kontakt z przypadkiem potwierdzonym lub przypadkiem prawdopodobnym);
- pracowała lub przebywała jako odwiedzający w jednostce opieki zdrowotnej, w której leczono pacjentów zakażonych koronawirusem SARS-CoV-2.

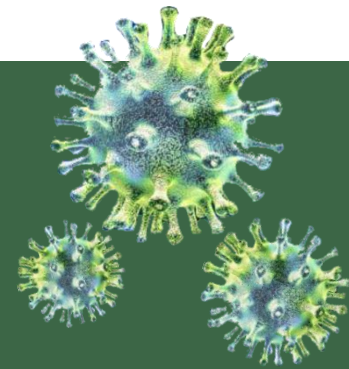
Pracownik spełniający kryteria kliniczne oraz kryteria epidemiologiczne powinien:

- bezzwłocznie, telefonicznie powiadomić stację sanitarno-epidemiologiczną,
- i zgłosić się bezpośrednio do oddziału zakaźnego lub oddziału obserwacyjno-zakaźnego, gdzie określony zostanie dalszy tryb postępowania medycznego.

Postępowanie wobec pracowników, którzy mieli bliski kontakt z osobą zakażoną.

Co to znaczy, że ktoś miał kontakt z osobą zakażoną koronawirusem SARS-CoV-2?

pozostawał w bezpośrednim kontakcie z osobą chorą lub w kontakcie w odległości mniej niż 2 metrów przez ponad 15 minut;

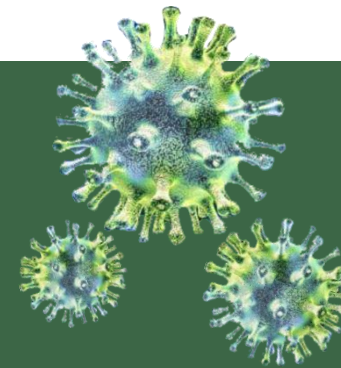
prowadził rozmowę z osobą z objawami choroby twarzą w twarz przez dłuższy czas;

osoba zakażona należy do grupy najbliższych przyjaciół lub kolegów;

osoba mieszkająca w tym samym gospodarstwie domowym, co osoba chora, lub w tym samym pokoju hotelowym.

Postępowanie wobec pracowników, którzy mieli bliski kontakt z osobą zakażoną.

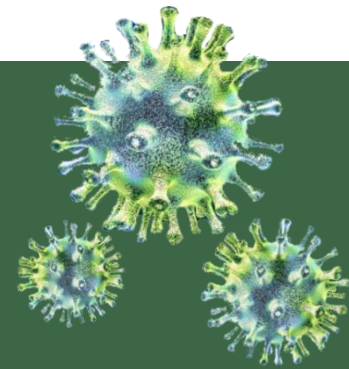
Osoby z kontaktu NIE są uważane za zakażone i jeżeli czują się dobrze, i nie mają objawów choroby, nie rozprzestrzeniają infekcji na inne osoby, jednak zaleca im się:

- pozostanie w domu przez 14 dni od ostatniego kontaktu z osobą chorą i prowadzenie samoobserwacji - codzienny pomiar temperatury i świadome zwracanie uwagi na swój stan zdrowia,

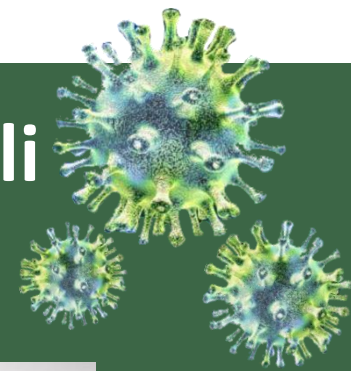
Postępowanie wobec pracowników, którzy mieli bliski kontakt z osobą zakażoną.

- poddanie się monitoringowi pracownika stacji sanitarno-epidemiologicznej w szczególności udostępnienie numeru telefonu w celu umożliwienia codziennego kontaktu i przeprowadzenia wywiadu odnośnie stanu zdrowia,
- jeżeli w ciągu 14 dni samoobserwacji wystąpią następujące objawy (gorączka, kaszel, duszność, problemy z oddychaniem), należy bezzwłocznie, telefonicznie powiadomić stację sanitarno-epidemiologiczną lub zgłosić się bezpośrednio do oddziału zakaźnego lub oddziału obserwacyjno-zakaźnego, gdzie określony zostanie dalszy tryb postępowania medycznego.

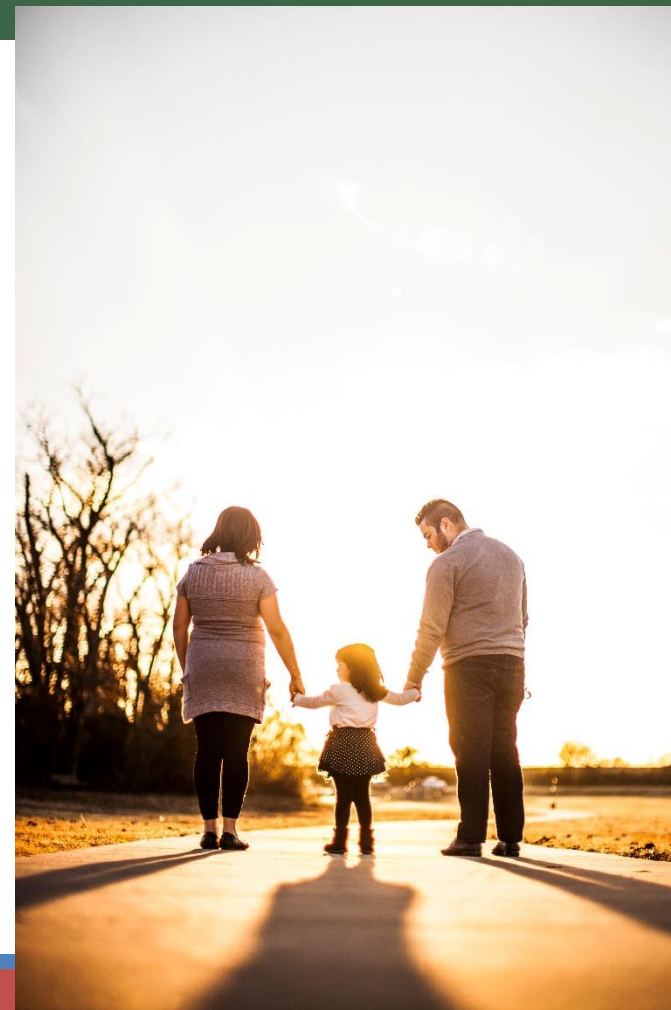

Postępowanie wobec pracowników, którzy nie mieli bliskiego kontaktu z osobą zakażoną.

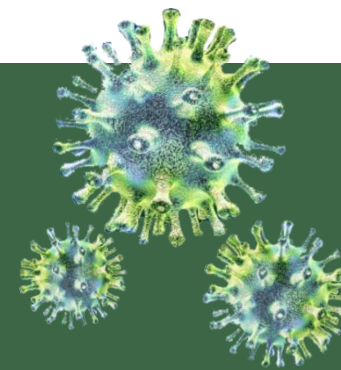
Osoby, które nie miały bliskiego kontaktu:

nie muszą podejmować żadnych środków ostrożności ani wprowadzać żadnych zmian we własnych aktywnościach, takich jak uczęszczanie do pracy, chyba, że źle się poczują.

Zalecenia dla personelu sprzątającego

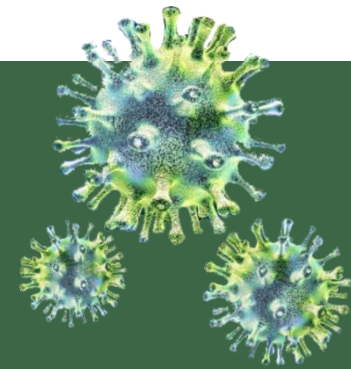
Personelowi sprzątającemu miejsca, gdzie przebywał pracownik zakażony koronawirusem zaleca się zachować dodatkowe środki ostrożności:

- założenie rękawiczek jednorazowych i jednorazowej maseczki na nos i usta,
- umycie i dezynfekcje rąk po zakończeniu czynności i zdjęciu rękawiczek i maseczki,
- usunięcie maseczki i rękawiczek bezpośrednio do worka z odpadami.

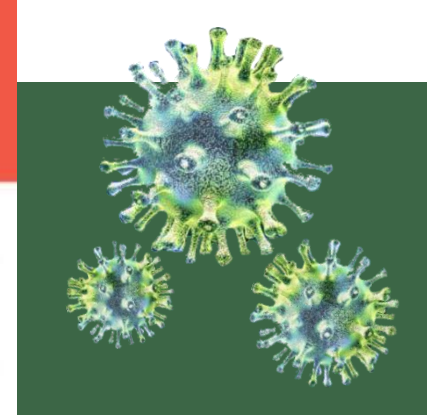
Ważne!

Należy pamiętać o przestrzeganiu podstawowych zasad zapobiegawczych, które istotnie wpłyną na ograniczenie ryzyka zakażenia:

- Często myć ręce – instrukcja jak poprawnie myć ręce znajduje się na kolejnym slajdzie.
- Należy pamiętać o częstym myciu rąk wodą z mydłem, a jeśli nie ma takiej możliwości dezynfekować je płynami/żelami na bazie alkoholu (min. 60%).
- Mycie rąk ww. metodami skutecznie eliminuje wirusa.

Jak skutecznie myć ręce?

1 Zwilż ręce ciepłą wodą. Nałóż mydło w płynie w zagłębienie dłoni.

2 Namydl obydwie wewnętrzne powierzchnie dłoni.

3 Spleć palce i namydl je.

4 Namydl kciuk jednej dłoni drugą ręką i na przemian.

5 Namydl wierzch jednej dłoni wnętrzem drugiem dłoni i na przemian.

6 Namydl obydwie nadgarstki.

7 Spłucz starannie dłonie, żeby usunąć mydło. Wysusz je starannie.

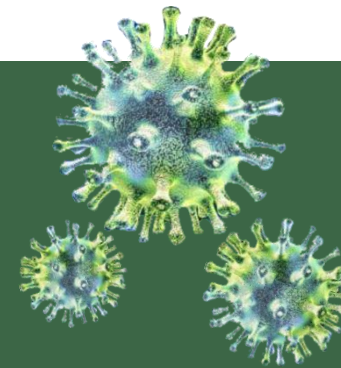
**Całkowity czas:
30 sekund**

Nie zapomnij umyć tych obszarów:

Ważne!

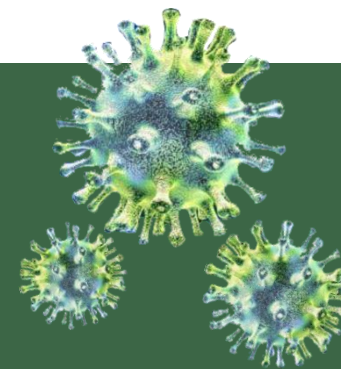

Wirus ma zdolność do krótkotrwałego przebywania na powierzchniach i przedmiotach jeśli skażone zostały wydzieliną oddechową (w trakcie kaszlu, czy kichania) osób chorych.

Istnieje ryzyko przeniesienia wirusa z zanieczyszczonych powierzchni na rękach np. dotykając twarzy lub pocierając oczy. Dlatego częste mycie rąk zmniejsza ryzyko zakażenia.

Ważne!

Stosować zasady ochrony podczas kichania i kaszlu

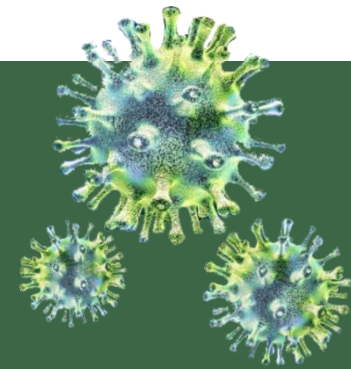
Podczas kaszlu i kichania należy zakryć usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką – jak najszybciej wyrzucić chusteczkę do zamkniętego kosza i umyć ręce używając mydła i wody lub zdezynfekować je środkami na bazie alkoholu (min. 60%).

Zakrycie ust i nosa podczas kaszlu i kichania zapobiega rozprzestrzenianiu się zarazków, w tym wirusów. Jeśli nie przestrzega się tej zasady można łatwo zanieczyścić przedmioty, powierzchnie lub dotykane, np. przy powitaniu, osoby.

Ważne!

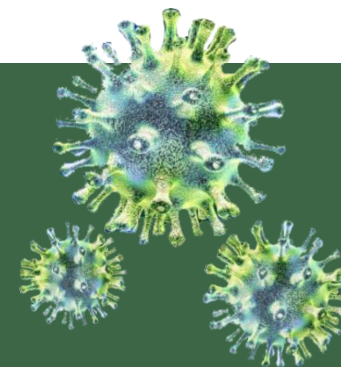
Zachować bezpieczną odległość

Należy zachować co najmniej 1-1,5 metr odległości z osobą, która kaszle, kicha lub ma gorączkę.

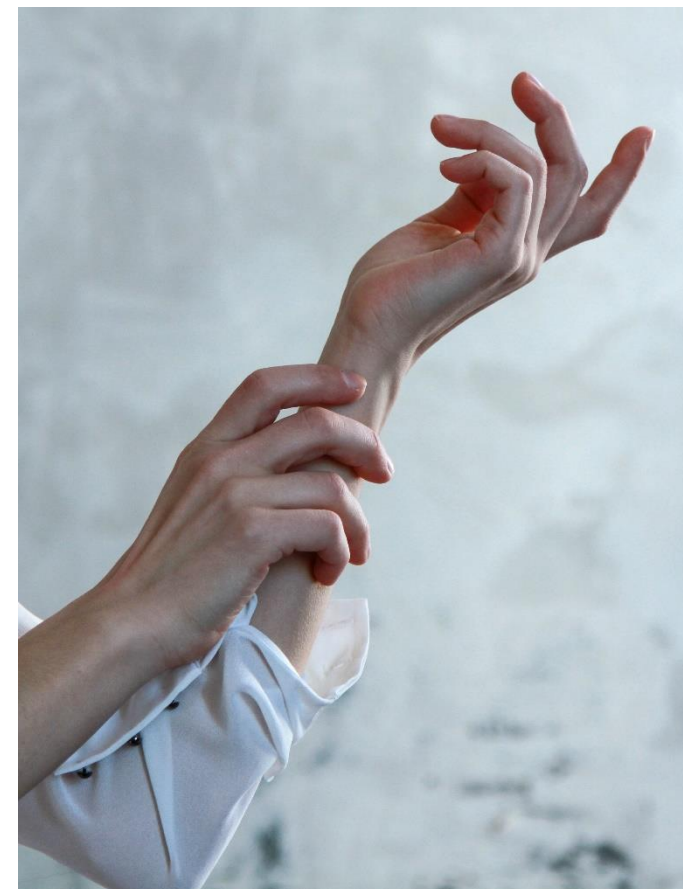
Ważne!

Unikać dotykania oczu, nosa i ust

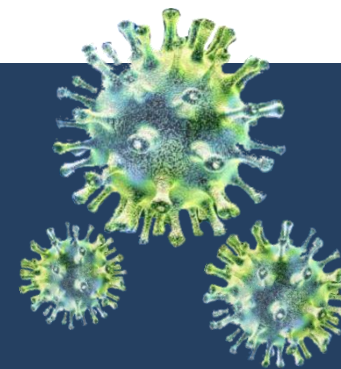
Dłonie dotykają wielu powierzchni, które mogą być zanieczyszczone wirusem.

Dotknięcie oczu, nosa lub ust zanieczyszczonymi rękami, może spowodować przeniesienie się wirusa z powierzchni na siebie.

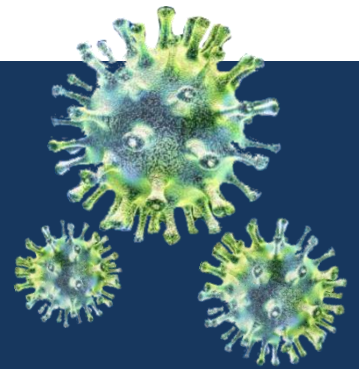
Ważne!

Będąc chorym, mając: gorączkę, kaszel, trudności w oddychaniu po powrocie z krajów gdzie szerzy się koronawirus, jeśli nie upłynęło 14 dni od powrotu należy niezwłocznie zasięgnąć pomocy medycznej.

Ważne!

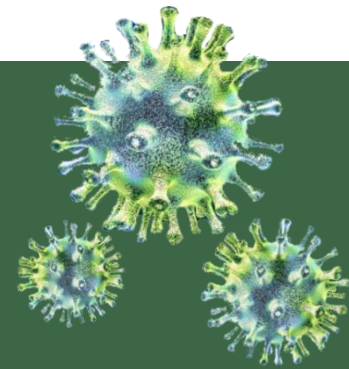
W takim przypadku należy bezzwłocznie, **telefonicznie** powiadomić stację sanitarno-epidemiologiczną (lista stacji sanitarno-epidemiologicznych znajduje się tutaj: <https://gis.gov.pl/mapa/>) lub zgłosić się bezpośrednio do oddziału zakaźnego lub oddziału obserwacyjno-zakaźnego, gdzie określony zostanie dalszy tryb postępowania medycznego (listę oddziałów zakaźnych można znaleźć na stronie:

<https://www.gov.pl/web/zdrowie/byles-w-chinach-i-zle-sie-czujesz-sprawdz-co-robic>). **Należy unikać korzystania z transportu publicznego.**

Ważne!

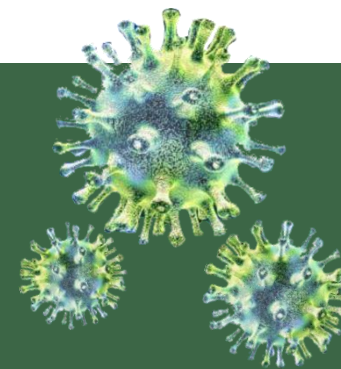

Będąc chorymi i mając bardzo złe samopoczucie, ale **gdy nie podróżowało się do krajów**, w których szerzy się koronawirus– w takim przypadku istnieje niewielkie ryzyko, że przyczyną objawów jest zakażenie koronawirusem.

Objawy ze strony układu oddechowego z towarzyszącą gorączką mogą mieć wiele przyczyn np. wirusową (wirusy grypy, adenowirusy, rynowirusy, koronawirusy, wirusy paragrypy), czy bakteryjną (pałeczka *Haemophilus influenzae*, pałeczka krztuśca, chlamydia, mykoplazama).

Ważne!

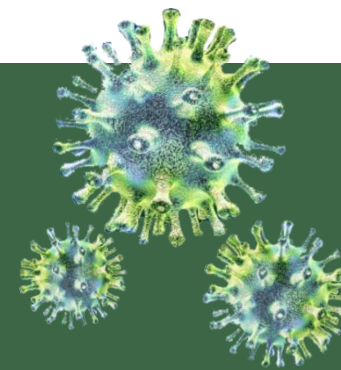

Mając łagodne objawy ze strony układu oddechowego, gdy nie podróżowało się do krajów, w których szerzy się koronawirus należy starannie stosować podstawowe zasady higieny oddychania oraz higieny rąk i pozostać w domu do czasu powrotu do zdrowia, jeśli to możliwe.

Ważne!

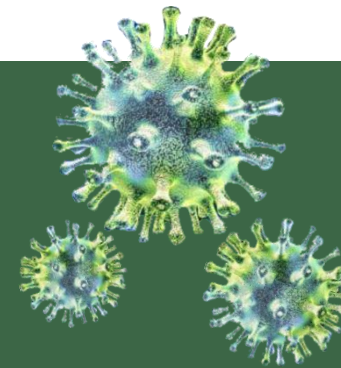

Zapobiegać innym chorobom zakaźnym poprzez szczepienia, np. przeciwko grypie.

W zależności od sezonu epidemicznego, w Polsce rejestruje się od kilkuset tysięcy do kilku milionów zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę i zachorowania grypopodobne rocznie. Szczyt zachorowań ma miejsce zwykle między styczniem a marcem. Ostre infekcje wirusowe mogą sprzyjać zakażeniom innymi czynnikami infekcyjnymi, w tym wirusami. Nie należy jednak traktować szczepień ochronnych przeciwko grypie jako sposobu zapobiegania zakażeniom koronawirusem.

Ważne!

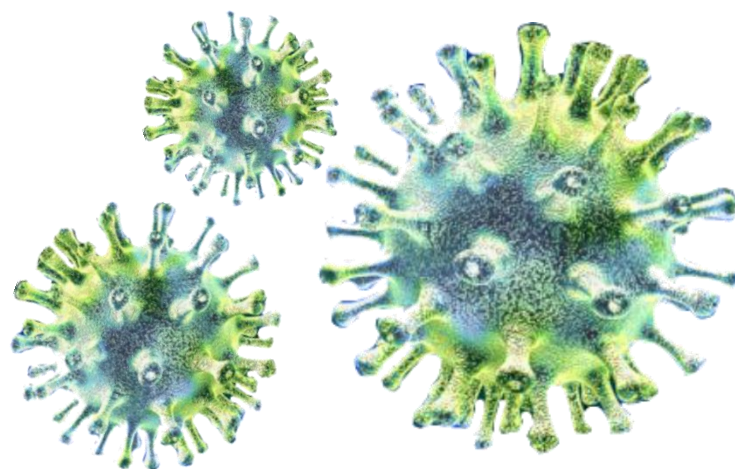

Dbać o odporność, wysypiać się, dbać o kondycję fizyczną, racjonalnie się odżywiać.

Informacje dotyczące postępowania w sytuacji podejrzenia zakażenia koronawirusem można uzyskać dzwoniąc na infolinię

Narodowego Funduszu Zdrowia 800 190 590.

Dziękuję za uwagę